

Avaldatud eesti keeles: juuni 2010
Jõustunud Eesti standardina: veebruar 2008

TSEMENDI KATSETAMINE
Osa 7: Tsemendiproovide võtmine

Methods of testing cement
**Part 7: Methods of taking and preparing samples of
cement**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard:

- on Euroopa standardi EN 196-7:2007 „Methods of testing cement - Part 7: Methods of taking and preparing samples of cement“ ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde ning tõlgendamise erimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest,
- omab sama staatust, mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioon,
- on kinnitatud Eesti Standardikeskuse 07.05.2010 käskkirjaga nr 76,
- jõustub sellekohase teate avaldamisel EVS Teataja 2010. aasta juunikuu numbris.

Standardi tõlkis Toomas Laur, käesoleva standardi on heaks kiitnud tehniline komitee EVS/TK 2 „Tsement ja lubi“.

Standardi tõlkimist korraldas Eesti Standardikeskus ning rahastas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Euroopa standardimisorganisatsioonide poolt rahvuslikele liikmetele Euroopa standardi teksti kättesaadavaks tegemise kuupäev on 05.12.2007. Date of Availability of the European Standard EN 196-7:2007 is 05.12.2007.

Käesolev standard on eestikeelne [et] versioon Euroopa standardist EN 196-7:2007. Teksti tõlke avaldas Eesti Standardikeskus ja see omab sama staatust ametlike keelte versioonidega. This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 196-7:2007. It was translated by Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

ICS 91.100.10 Tsement. Kips. Lubi. Mört
Võtmesõnad: tsement, proovivõtt, meetoodika, proovivõtu seadmed
Hinnagrupp J

Standardite reprodutseerimis- ja levitamisoigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse poolt antud kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, palun võtke ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; www.evs.ee; Telefon: 605 5050; E-post: info@evs.ee

English Version

Methods of testing cement - Part 7: Methods of taking and preparing samples of cement

Méthodes d'essai des ciments - Partie 7: Méthodes de prélèvement et d'échantillonnage du ciment

Prüfverfahren für Zement - Teil 7: Verfahren für die Probenahme und Probenauswahl von Zement

This European Standard was approved by CEN on 24 October 2007.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart, 36 B-1050 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	3
1 KÄSITLUSALA.....	4
2 NORMIVIITED	4
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	4
4 ÜLDPÕHIMÕTE	5
4.1 Eesmärk.....	5
4.2 Seadmed.....	5
4.3 Esinduslikkus	5
5 PROOVIVÕTUSEADMED	6
6 PROOVIDE VÕTMISE MENETLUSED	6
6.1 Üldist.....	6
6.2 Proovivõtmine väikesemahulistest kottidest, tünnidest ja konteineritest	6
6.3 Proovivõtmine suurtest konteineritest või transportimisel puistena (pärast peale- või enne mahalaadimist)	6
6.4 Proovivõtmine puistetsemendi laadimisel veokile või silodesse.....	6
6.5 Proovivõtmine silodest.....	7
7 PROOVIDE VÕTMISE SAGEDUS JA PROOVI TÜÜBI VALIK	7
8 PROOVIDE SUURUS JA ETTEVALMISTAMINE	7
8.1 Võetava proovi suurus	7
8.2 Homogeniseerimine	7
8.2.1 Üldnõuded.....	7
8.2.2 Homogeniseerimise efektiivsuse tõendamine	8
8.3 Homogeniseeritud proovi jagamine	8
8.4 Võõrkehad proovis.....	9
9 PAKENDAMINE JA LADUSTAMINE.....	9
9.1 Põhimõte.....	9
9.2 Konteinerid.....	9
9.3 Ladustamistingimused	10
9.4 Proovide märgistamine	10
9.5 Proovide autentsuse määramine	10
10 PROOVIVÕTMISE PROTOKOLL	10
10.1 Üldist.....	10
10.2 Protokollis sisalduv informatsioon	10
10.2.1 Kohustuslik informatsioon.....	10
10.2.2 Valikuline informatsioon.....	11
10.3 Protokoll autorlus	11
10.4 Protokoll ärasaatmine	11
Lisa A (teatmelisa) Enamkasutatavate proovivõtuseadmete näidised	12
Kasutatud kirjandus	17

EESSÕNA

Dokumendi (EN 196-7:2007) on ette valmistanud CEN tehniline komitee CEN/TC 51 „Cement and building lime“, mille sekretariaati haldab IBN/BIN.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2008. a juuniks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2008. a juuniks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et käesoleva standardi mõned elemendid võivad olla kaetud patentidega. CEN [ja/või CENELEC] ei kanna vastutust mõne või kõikide patentide identifitseerimise eest.

Käesolev dokument asendab standardi EN 196-7:1989.

Selle väljaande tekstis on võetud arvesse arengud tsemendi, tsemendi katsemeetodite ja vastavushindamise Euroopa standardites. Standardi EN 196-7:1989 teksti ei ole tehtud tehnilisi muudatusi.

Põhilisteks toimetustlikeks muudatusteks on:

- a) Lühiajalugu on võetud välja kui mitteasjakohane;
- b) „Object and field of application“ on ümber nimetatud „Scope“;
- c) Normatiivi viited, mis ei sisaldu standardis, on jaotisest 2 välja võetud;
- d) Jaotises 3.8 toodud viide „certification regulations“ on välja võetud ja on nüüd kaetud standardites EN 197-2 ja EN 197-1:2000 lisas ZA tooduga;
- e) Jaotises 4.2 (varem 4.1) toodud viide lisaseadmetele on välja võetud ja on nüüd kaetud standardis EN 197-2 ja juhendis PD CR 14245 tooduga;
- f) Viide vastutuse kohta proovivõtul (varem 4.3) on välja võetud ja on nüüd kaetud standardis EN 197-2 tooduga;
- g) Jaotises 5 toodud piirang tsemendi voolavaks muutmisele suruõhu abil on välja võetud seoses paljude proovivõtjate rahuldavate kogemustega töötamisel sellistes tingimustes;
- h) Jaotises 6 (varem 6.7) toodud viide pakkemasinatest proovivõtmisele on välja võetud seoses paljudes spetsifikatsioonides toodud nõudega võtta proove ainult täis kottidest.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Ungari ja Ühendkuningriik.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard kirjeldab kasutatavaid seadmeid, rakendatavaid meetodeid ning tingimusi, mis peavad olema täidetud proovide võtmisel antud tsemendipartiist, et hinnata nende katsetamise alusel toote kvaliteeti enne või pärast tarnimist või selle ajal.

Käesoleva standardi tingimused on rakendatavad juhul, kui:

- a) on nõutav tsemendi vastavushindamine standardi nõuetele igal ajahetkel või
- b) on nõutav tarne või partii vastavuse kontrollimine standardi nõuetele, lepingu tingimustele või tellimuse spetsifikatsioonile.

Käesolevat standardit saab rakendada kõikide Euroopa standarditega haaratud tsemendiliikide proovivõtmisel, juhul kui neid:

- c) säilitatakse silodes;
- d) säilitatakse kottides, konteinerites, tünnides või muus taaras;
- e) transporditakse puistena autotranspordiga, raudteel, laevadega jne.

MÄRKUS Käesoleva standardi nõudeid võib ka poolte omavahelisel kokkuleppel järgida kõigi mittestandardsete hüdrauliliste sideainete vastavushindamisel.

2 NORMIVIITED

Asjakohased viited puuduvad.

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Käesoleva standardi puhul kehtivad järgmised terminid ja määratlused.

3.1

tellimus (*order*)

üksiktootjalt, tehasest, vahe- või hulgilaost ühe nõude põhjal tellitud tsemendi kogus. See võib koosneda ühest või enamast tarnest teatud ajavahemikul

3.2

tarne (*consignment*)

teatud ajavahemikul üksiktootja poolt, tehasest, vahe- või hulgilaost tarnitud tsemendi kogus. See võib koosneda ühest või enamast partiist

3.3

partii (*lot*)

ühtsete tingimuste juures valmistatud tsemendi kogus

MÄRKUS Pärast kindlaksmääratud katseid loetakse nimetatud kogus kas standardile, lepingutingimustele või tellimuse spetsifikatsioonile vastavaks või mittevastavaks.

3.4

proovikogus (*increment*)

tsemendi kogus, mis saadakse ühekordsel võtmisel proovivõtuvahendiga

3.5

proov (*sample*)

tsemendi kogus, mis võetakse juhuslikult või vastavalt proovivõtukavale suuremast kogusest (silost, kotilaost, vagunitest, veoautodelt jne) või kindlast kavandatud katsetega seotud partiist. Proov võib koosneda ühest või mitmest proovikogusest